

2. Voorstellen eerste begrotingswijziging

2.1 Ambities met aanvullende middelen

Het college stelt alleen middelen voor activiteiten waarmee nu een concrete stap kan worden gezet. De selectie sluit aan op het coalitieakkoord en richt zich op inclusie, cultuur en erfgoed, sport en bewegen, woningbouw, huurbescherming, verduurzaming, groen en externe financiering. Per voorstel is aangegeven wat in deze begrotingswijziging wordt mogelijk gemaakt en welke kosten nog buiten beeld blijven.

Wageningen sociaal

Ervaringskennis en sleutelfiguren borgen

Het coalitieakkoord kiest voor beleid dat beter aansluit bij wat inwoners in de praktijk ervaren. Ervaringsdeskundigen en sleutelfiguren kunnen groepen bereiken die de gemeente niet altijd vanzelfsprekend vindt en signaleren waar ondersteuning, communicatie of uitvoering vastloopt.

In 2027 starten we met onderzoek, advies en een plan van aanpak voor een structurele werkwijze. Daarbij brengen we rollen, randvoorwaarden en de benodigde vervolgcapaciteit in beeld. Zo voorkomen we dat ervaringskennis afhankelijk blijft van losse initiatieven.

Incidenteel € 30.000 in 2027. Voor eventuele vervolgcapaciteit zijn nog geen aanvullende middelen geraamd.

Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid in de organisatie

De gemeentelijke organisatie moet toegankelijk zijn voor inwoners en een inclusieve werkgever zijn. Het college wil daarom concrete en meetbare doelen uitwerken voor werving, doorstroom, werkomgeving en toegankelijke dienstverlening.

De inzet richt zich niet alleen op beleid, maar ook op zichtbaar resultaat in de organisatie. Daarbij benutten we ervaringskennis en meertaligheid en volgen we de voortgang, zodat duidelijk is waar verbetering wordt bereikt en waar bijsturing nodig is.

Structureel € 25.000 per jaar vanaf 2027.

Samenhangend beleid voor een inclusieve stad

Wageningen kent veel inzet op diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid, maar die inzet is verdeeld over meerdere beleidsterreinen. Het college wil meer samenhang aanbrengen, zodat inwoners niet afhankelijk zijn van afzonderlijke regelingen of projecten.

Een uitvoeringsagenda verbindt onder meer de lokale inclusieagenda voor het VN-verdrag Handicap, regenboogbeleid en de aanpak van racisme en discriminatie. Inwoners en maatschappelijke organisaties worden bij de uitwerking betrokken. De agenda maakt doelen en resultaten beter volgbaar.

Incidenteel € 25.000 in 2027.

Culturele broedplaats en ontmoetingsplek voor jongeren

Het coalitieakkoord benoemt een tekort aan plekken waar jongeren cultuur kunnen maken, elkaar kunnen ontmoeten en kunnen experimenteren. Een culturele broedplaats moet daarvoor ruimte bieden en ook toegankelijk zijn voor jongeren die nog niet bij bestaande culturele netwerken zijn aangesloten.

In 2027 zetten we projectleiding in om samen met initiatiefnemers en jongeren een uitvoerbaar plan op te stellen. Dit plan moet duidelijkheid geven over de locatie, programmering, organisatie, investering en exploitatie. De gemeente richt zich daarbij op het mogelijk maken van de plek; de inhoudelijke invulling ligt zoveel mogelijk bij de makers.

Incidenteel € 100.000 in 2027 voor projectleiding. Investeringskosten in vastgoed en kosten van beheer en exploitatie zijn nog niet geraamd.

Erfgoed zichtbaar maken en beschermen

Erfgoed gaat niet alleen over monumenten, maar ook over de verhalen die Wageningen met zijn inwoners en geschiedenis verbinden. Het college wil erfgoed daarom zichtbaarder en beleefbaarder maken en eerder betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Met extra capaciteit voeren we het erfgoedprogramma uit en borgen we cultuurhistorische waarden binnen de kaders van de Omgevingswet. Een aanvullend budget voor fondsen en subsidies helpt projecten van de grond te krijgen en externe financiering aan te trekken.

Structureel € 250.000 per jaar vanaf 2027 en incidenteel € 80.000 in 2027.

Beweegvriendelijke openbare ruimte en speelbeleid

Sport en bewegen dragen bij aan gezondheid, ontmoeting en sociale samenhang. Het college wil bewegen daarom niet alleen vanuit sportaccommodaties benaderen, maar ook meenemen in de inrichting en ontwikkeling van wijken.

In 2028 ontwikkelen we speelbeleid en voegen we capaciteit toe om sport, spelen en ontmoeten structureel in ruimtelijke plannen en beheer te verankeren. Inwoners worden waar mogelijk betrokken bij de inrichting, zodat voorzieningen aansluiten bij verschillende leeftijden en behoeften.

Incidenteel € 60.000 in 2028 en structureel € 65.000 per jaar vanaf 2028. Investerings per locatie zijn nog niet geraamd.

Wageningen fysiek

Versnelling woningbouw

Wageningen staat voor een grote woningbouwopgave. Meer woningen vragen ook om voorzieningen, infrastructuur, duurzaamheid en een zorgvuldige inrichting van de schaarse ruimte. De samenhang tussen deze opgaven moet vanaf de start van projecten worden bewaakt.

Het college stelt daarom een halve formatieplaats beschikbaar voor regie en prioritering van gebiedsontwikkelingen. Deze capaciteit helpt om keuzes tussen projecten expliciet te maken, knelpunten eerder op te lossen en woningbouwprojecten gericht verder te brengen.

Structureel € 60.000 per jaar vanaf 2027.

Tijdelijke versterking huurbescherming

Een passende woning gaat ook over de positie van huurders. Het college wil ongewenste verhuurpraktijken voortvarend aanpakken en inwoners beter ondersteunen bij vragen over hun rechten en verplichtingen.

Daarom versterken we het Wageningse huurteam met een afgebakende impuls van drie jaar. De extra inzet is bedoeld om huurders sneller te helpen, signalen beter op te volgen en de samenwerking rond handhaving te versterken. De impuls eindigt na 2029.

Incidentele impuls € 90.000 per jaar in 2027, 2028 en 2029.

Tijdelijke inzet voor lobby en fondsenwerving

De ambities voor woningbouw, duurzaamheid, voorzieningen en weerbaarheid kunnen niet uitsluitend uit gemeentelijke middelen worden betaald. Het college wil daarom gericht gebruikmaken van subsidies, cofinanciering en bestuurlijke samenwerking met provincie, Rijk en Europa.

Voor 2027–2030 huren we tijdelijk een halve formatieplaats in voor lobby en fondsenwerving. De inzet richt zich op concrete Wageningse opgaven en op gezamenlijke belangenbehartiging met regionale partners. De raming is begrensd tot deze bestuursperiode.

Incidenteel € 75.000 per jaar in 2027–2030.

Wagening's Isolatie-offensief (verduurzamingsleningen)

Het college wil dat verduurzaming haalbaar en betaalbaar blijft, ook voor huishoudens met lagere inkomens en voor verenigingen van eigenaars. Aanvullende leningen kunnen investeringen in isolatie en energiebesparing mogelijk maken wanneer reguliere financiering onvoldoende aansluit.

De begrotingsraming betreft uitsluitend het verwachte verschil tussen de financieringskosten voor de gemeente en de rente die leningnemers betalen. De uitgeleende hoofdsom blijft als financieel bezit op de balans staan en is daarom geen exploitatielast.

Structureel € 45.000 per jaar vanaf 2027. Uitgangspunt: gemiddeld € 2,5 miljoen uitgeleend, 3,5% financieringskosten en 1,7% renteopbrengsten.

Actieplan voor een groenere stad (groenbeheerplan)

Goed groenbeheer draagt bij aan biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en een prettige openbare ruimte. Het coalitieakkoord kiest voor een hogere kwaliteit van het groenbeheer en voor meer samenhang met veiligheid, sport en ontmoeting.

In 2027 stellen we een groenbeheerplan op. Daarin brengen we het gewenste kwaliteitsniveau, de uitvoerbaarheid en de structureel benodigde middelen samen. Het plan vormt daarmee de inhoudelijke en financiële basis voor latere keuzes over het beheer.

Incidenteel € 30.000 in 2027. Eventuele aanvullende structurele middelen vanaf 2028 volgen uit het beheerplan en zijn nog niet geraamd.

Wijkmaatwerk bij vergunningparkeren

Parkeerdruk en de mogelijkheden voor alternatieven verschillen per wijk. Het college wil daarom geen uniforme aanpak, maar per wijk beoordelen welke vorm van vergunningparkeren nodig en uitvoerbaar is.

In 2028 zetten we tijdelijk capaciteit in voor de uitwerking van dit maatwerk en voor het gesprek met bewoners. Daarbij blijven bereikbaarheid, betaalbaarheid van de eerste vergunningen en de gevolgen voor omliggende straten in beeld.

Incidenteel € 75.000 in 2028.

Overzicht aanvullende lasten

Onderstaande tabel laat zien welke lasten rechtstreeks uit de geselecteerde voorstellen volgen. De financiële ruimte door realistisch ramen uit hoofdstuk 3 is hierin nog niet verwerkt.

Bedragen × € 1.000	2027	2028	2029	2030
Ervaringskennis	30	0	0	0
Inclusieve organisatie	25	25	25	25
Inclusieve stad	25	0	0	0
Culturele broedplaats	100	0	0	0
Erfgoed	330	250	250	250
Bewegen en spelen	0	125	65	65
Versnelling woningbouw	60	60	60	60
Versterken huurbescherming	90	90	90	0
Lobby en fondsenwerving	75	75	75	75
Wagenings Isolatie-offensief (verduurzamingsleningen)	45	45	45	45
Actieplan voor een groenere stad	30	0	0	0

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Wijkmaatwerk parkeren	0	75	0	0
Totaal aanvullende lasten	810	745	610	520
Waarvan structureel	380	445	445	445
Waarvan incidenteel	430	300	165	75

Deze bedragen verlagen het begrotingssaldo. Hoofdstuk 4 laat de volledige aansluiting van het oude naar het nieuwe saldo zien.

2.2 Ambities die we uitvoeren binnen bestaande middelen

Niet iedere eerste stap vraagt in 2027 al een nieuw budget. Voor onderstaande activiteiten zijn in deze begrotingswijziging geen aanvullende middelen opgenomen. Het college start de voorbereiding of uitvoering binnen bestaande budgetten en capaciteit. Dit betekent niet dat alle ambities daarmee volledig zijn gefinancierd: wanneer uit de uitwerking een aanvullende financiële vraag volgt, wordt die via een later besluit aan de raad voorgelegd.

Voorbereiding kunst- en cultuurvisie

Het huidige cultuurbeleid is verouderd, terwijl culturele initiatieven en voorzieningen voor nieuwe inhoudelijke en financiële vragen staan. Het college bereidt daarom samen met de cultuursector en de raad een nieuwe kunst- en cultuurvisie voor. Daarin krijgen onder meer toegankelijkheid, cultuureducatie, nachtleven, culturele werkplaatsen en de positie van jongeren een plek.

De voorbereiding wordt uitgevoerd binnen de € 50.000 die bij de eerste bestuursrapportage 2026 beschikbaar is gesteld. De visie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma moeten vervolgens duidelijk maken welke keuzes en middelen voor de uitvoering nodig zijn.

Voorbereiding vervanging zwembad

Het zwembad is een belangrijke voorziening voor sport, zwemvaardigheid, gezondheid en ontmoeting. De voorbereiding op vervanging wordt gestart met bijzondere aandacht voor brede toegankelijkheid, een mogelijk doelgroepenbad, duurzaamheid en de toekomstige groei van Wageningen.

Deze voorbereidende werkzaamheden worden binnen de beschikbare middelen uitgevoerd. Besluitvorming over investering, exploitatie en planning volgt pas wanneer de varianten en financiële gevolgen voldoende zijn uitgewerkt.

Regie op gebruik van sportvelden en hallen

De ruimte voor sport is schaars en accommodaties kennen piekbelasting. Daarom pakt de gemeente nadrukkelijker de regie op een efficiënt en evenwichtig gebruik van sportvelden en sporthallen. Daarbij betrekken we verenigingen en houden we rekening met toegankelijkheid en de verwachte groei van de stad.

De eerste stappen vallen onder de reguliere uitvoering en worden met de bestaande formatie opgepakt. Eventuele investeringsvragen voor uitbreiding of aanpassing van voorzieningen maken geen deel uit van deze begrotingswijziging.

Ik Zwem Mee en Rijke Schooldag sport

Het college wil dat financiële of sociale omstandigheden kinderen niet belemmeren om te sporten en te leren zwemmen. Daarom wordt onderzocht of de regeling Ik Zwem Mee kan worden uitgebreid naar kinderen vanaf vijf jaar. Ook zetten we in op deelname van meer scholen aan de Rijke Schooldag.

Deze activiteiten worden vooralsnog binnen bestaande middelen uitgevoerd en sluiten aan op lopende onderzoeken en samenwerkingsafspraken. Als uitbreiding later extra budget vraagt, volgt daarvoor afzonderlijke besluitvorming.

Onveilige plekken in kaart brengen en verbeteren

Veiligheid gaat zowel over feitelijke risico's als over de manier waarop inwoners de openbare ruimte ervaren. Samen met bewoners brengen we fysiek en sociaal onveilige of ontoegankelijke plekken in kaart, met extra aandacht voor onder meer ouderen, vrouwen en lhbtq+-personen.

De eerste inzet wordt geleverd vanuit nog niet ingevulde bestaande uren. Waar een knelpunt direct en binnen bestaande budgetten kan worden opgelost, gebeurt dat. Grotere maatregelen worden betrokken bij beheer, gebiedsontwikkeling of een later financieel voorstel.

Aanpak seksueel en huiselijk geweld

Het college wil de drempel om seksueel of huiselijk geweld te melden verlagen en de opvolging van meldingen verbeteren. Preventie, vroegsignalering en samenwerking tussen veiligheid en het sociaal domein zijn daarbij essentieel.

De aanpak is lopend beleid. Middelen zijn aangevraagd bij de bestuursrapportage 2026 en opgenomen in de reguliere begroting 2027. Deze eerste begrotingswijziging bevat daarom geen aanvullende aanvraag.

Handhaving van het aandeel sociale huur

De woningbouwopgave gaat niet alleen over aantallen, maar ook over betaalbaarheid. Het college wil het aandeel sociale huur in de woningvoorraad op peil houden en projecten met meer woningen en een hoger aandeel betaalbare woningen prioriteren.

De inzet wordt geborgd in het volkshuisvestingsprogramma, de afspraken met ontwikkelaars en de prestatieafspraken met woningcorporaties. Voor deze beleidsmatige verankering is in deze wijziging geen aanvullend budget nodig.

Parkeeroplossing voor auto en fiets

Een goed bereikbare en toegankelijke binnenstad vraagt om samenhang tussen auto-, fiets- en voetgangersvoorzieningen. Het college werkt aan een parkeeroplossing die ruimte schept om de binnenstad daarna autoluwer en aantrekkelijker in te richten, met aandacht voor laden en lossen en voor mensen die minder goed ter been zijn.

De voorbereiding wordt voortgezet binnen het bestaande voorbereidingskrediet. Een besluit over realisatie en de daaruit volgende kapitaallasten wordt pas genomen wanneer een concrete variant voorligt.

Regie op een autoluwe binnenstad

Het coalitieakkoord koppelt het autoluwer maken van de binnenstad aan een werkbare parkeeroplossing. De gemeente bewaakt die volgorde en brengt mobiliteit, toegankelijkheid, economie, leefbaarheid en bevoorrading in samenhang.

De regie wordt vooralsnog binnen de bestaande formatie gevoerd. Aanvullende uitvoeringskosten zijn in deze begrotingswijziging niet opgenomen.

Samenhangend promotiebeleid

Wageningen wil zich herkenbaar profileren als stad van kennis, cultuur, natuur en een aantrekkelijke binnenstad. Een samenhangende profilering ondersteunt bezoekersaantallen, lokale ondernemers en toeristische initiatieven en voorkomt versnipperde communicatie.

Het college benut eerst de bestaande, beperkte middelen en verbindt lopende initiatieven waar dat mogelijk is. Een bredere aanpak wordt pas financieel vertaald wanneer doel, partners en uitvoeringsvorm duidelijk zijn.

Veiligheidsschouwen in de binnenstad

Een bruisende binnenstad moet ook in de avonduren veilig en toegankelijk zijn. In veiligheidsschouwen brengen gemeente, inwoners, ondernemers en belangengroepen concrete knelpunten in beeld, zoals donkere routes, obstakels en plekken waar sociale onveiligheid wordt ervaren.

De schouwen worden binnen de bestaande inzet uitgevoerd. Bevindingen die niet direct kunnen worden opgelost, worden meegenomen in beheerplannen of toekomstige voorstellen.

Centraal aanspreekpunt voor ondernemers

Ondernemers hebben behoefte aan duidelijke randvoorwaarden en een herkenbare ingang bij de gemeente. Een centraal aanspreekpunt helpt vragen sneller op de juiste plek te krijgen en maakt zichtbaar wie verantwoordelijk is voor de opvolging.

Het college borgt deze dienstverlening binnen de reguliere uitvoering. De aanpak wordt verbonden met de verdere uitvoering van de Visie Economie 2045.

Dereguleringsagenda voor ondernemers

Het college inventariseert waar gemeentelijke regels elkaar overlappen, tegenstrijdig zijn of ondernemerschap onnodig belemmeren. Het doel is niet minder bescherming, maar eenvoudiger en beter uitlegbare regels met een helder doel.

De inventarisatie en eerste voorstellen worden binnen de reguliere uitvoering opgepakt. Eventuele beleidswijzigingen worden via de daarvoor geldende besluitvorming aan college of raad voorgelegd.

Stadsagenda met WUR en andere partners

De Stadsagenda wordt breder ingezet als gezamenlijke agenda van gemeente, Wageningen University & Research en andere partners. Daarmee kunnen kennis, uitvoering en belangenbehartiging beter worden verbonden aan de opgaven van de stad.

De eerste uitwerking start binnen het huidige budget van € 5.000 per jaar. Nieuwe activiteiten worden alleen toegevoegd als doel, rolverdeling en financiële consequenties helder zijn.

Ruimte voor kennisintensieve bedrijvigheid

Kennisintensieve bedrijvigheid kan bijdragen aan werkgelegenheid, innovatie en brede welvaart. Het college wil hiervoor ruimte bieden wanneer bedrijven passen bij een duurzaam, circulair en inclusief Wageningen en daadwerkelijk maatschappelijke of economische meerwaarde hebben.

De gemeente pakt dit binnen de bestaande inzet op en verbindt het aan ruimtelijk beleid en de Visie Economie 2045. Door schaarste aan ruimte, netcapaciteit en menskracht blijven scherpe keuzes en duidelijke randvoorwaarden nodig.

Verankering Visie Economie 2045

De Visie Economie 2045 geeft richting aan de ontwikkeling van een sterke en toekomstbestendige lokale economie. Het college wil de visie zichtbaar verbinden aan beleid en uitvoering, waaronder ondernemersdienstverlening, arbeidsmarkt, ruimte voor bedrijven en regionale samenwerking.

Deze verankering wordt vooralsnog binnen de bestaande formatie uitgevoerd. Als uit de concretisering nieuwe maatregelen of capaciteit volgen, worden die afzonderlijk financieel afgewogen.

Meer grote bomen in de buurt (toepassing van de 3-30-300-regel)

De 3-30-300-regel geeft richting aan een groene en gezonde leefomgeving: zicht op bomen vanuit woningen, voldoende boomkroonbedekking in wijken en een groene verblijfsplek op loopafstand. De regel wordt betrokken bij beheer en ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de eerste uitvoering benutten we reguliere vervangingskredieten en het restant van een bestaand krediet. Grotere investeringen volgen alleen na prioritering en afzonderlijke besluitvorming.

Wijkgerichte noodvoorbereiding

Het college wil dat iedere wijk beter is voorbereid op langdurige verstoringen of noodsituaties. Inwoners moeten weten waar zij hulp kunnen krijgen en hoe zij elkaar kunnen ondersteunen. Daarbij is expliciet aandacht nodig voor mensen voor wie 72 uur zelfredzaamheid niet realistisch is.

Dit is lopend beleid. De benodigde middelen zijn aangevraagd bij de bestuursrapportage 2026 en opgenomen in de reguliere begroting 2027. Deze wijziging bevat hiervoor geen aanvullende aanvraag.

Beschikbaarheid van studentenkamers

Studenten maken een belangrijk deel uit van Wageningen. Het college wil dat het aanbod van kwalitatieve en betaalbare studentenkamers blijft aansluiten op de vraag, zodat nieuwe studenten tijdig huisvesting kunnen vinden.

We volgen vraag, aanbod en beschikbaarheid en betrekken dit bij het volkshuisvestingsbeleid en woningbouwprojecten. Voor deze inzet zijn in 2027 geen extra middelen nodig.

2.3 Ambities die we eerst verder uitwerken

Het college werkt aan verschillende onderwerpen uit het coalitieakkoord waarvoor eerst verdere voorbereiding, onderzoek of planvorming nodig is. De richting is duidelijk, maar de precieze aanpak, planning en financiële gevolgen zijn op dit moment nog niet volledig bekend.

De komende periode werken we deze onderwerpen verder uit. Daarbij wordt ook duidelijk of uitvoering binnen de bestaande middelen mogelijk is of dat aanvullende middelen nodig zijn. Als extra middelen of aanvullende besluitvorming nodig blijken, legt het college dit op een later moment aan de raad voor.

Goed Werk

De Wageningse methode Goed Werk helpt inwoners om naar vermogen bij te dragen via betaald of onbetaald werk en sluit aan op de ambitie om kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Het college wil de methode versterken en daarbij lessen betrekken uit basisbaan-aanpakken van andere gemeenten.

Na de eerste evaluatie wordt een plan van aanpak opgesteld. Pas dan is duidelijk welke activiteiten nodig zijn en of daarvoor aanvullende structurele of incidentele middelen moeten worden geraamd.

Weerbaarheid van maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties, verenigingen en buurtnetwerken zijn essentieel bij noodsituaties en bij het versterken van sociale samenhang. Tegelijk verschillen hun mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften sterk.

We brengen daarom eerst in beeld welke ondersteuning nodig en mogelijk is. Daarbij kijken we ook naar wat de gemeente niet kan oplossen, zoals het volledig weerbaar maken van de stroomvoorziening van maatschappelijke partners. Op basis van deze inventarisatie kan het college bepalen welke aanvullende ondersteuning passend en uitvoerbaar is. Voor het project zelf zijn al middelen aangevraagd en opgenomen in de begroting; een eventuele extra financiële vraag maakt daarom nog geen deel uit van deze wijziging.

Kansengelijkheid

Het coalitieakkoord wil kansengelijkheid vergroten via onder meer onderwijs, sport, cultuur en (vrijwilligers)werk, met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren. Deze brede ambitie raakt meerdere programma's en uitvoerende partners.

De precieze gemeentelijke opdracht, beoogde resultaten en afbakening zijn nog niet geconcretiseerd. Daardoor kan nu nog geen betrouwbare financiële raming worden gemaakt.

Kleinschalige opvang

Het college wil onderzoeken hoe kleinschalige opvang kan bijdragen aan privacy, welzijn, ontmoeting en deelname aan de samenleving. De keuze voor locaties en de samenwerking met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers zijn daarbij bepalend.

Zolang vorm, locatie en planning niet vaststaan, is onbekend of en wanneer aanvullende gemeentelijke middelen nodig zijn. Een uitgewerkt voorstel volgt via afzonderlijke besluitvorming.

Meedoen vanaf dag één

Mensen op de vlucht en mensen zonder papieren moeten vanaf hun aankomst kunnen deelnemen aan onderwijs, taal, werk, sport en cultuur. Dit bevordert welzijn, perspectief en verbinding met de stad.

Het college werkt met maatschappelijke partners aan een uitvoerbare vorm van structurele ondersteuning. Een financieel voorstel wordt in het voorjaar van 2027 verwacht en is nog niet in deze wijziging opgenomen.

Mensen zonder papieren

Wageningen wil mensen zonder papieren een menswaardig bestaan bieden en organisaties ondersteunen die hen helpen. De benodigde inzet hangt af van het aantal mensen, hun ondersteuningsvraag, juridische mogelijkheden en de rol van uitvoerende partners.

Omdat volume, doelgroep en ingangsdatum nog onvoldoende vaststaan, is geen bedrag geraamd. Het college komt terug bij de raad zodra de uitvoeringsafspraken en financiële gevolgen voldoende concreet zijn.

Uitvoering van de cultuurvisie

De nieuwe cultuurvisie moet richting geven aan een levendige, toegankelijke en toekomstbestendige cultuursector. Onderwerpen zijn onder meer voorzieningen, cultuureducatie, nachtleven, werkplaatsen, festivals en samenwerking tussen instellingen.

De voorbereiding kan nu starten, maar de financiële gevolgen van het meerjarige uitvoeringsprogramma zijn nog niet bekend. Die volgen uit de inhoudelijke keuzes in de visie.

Realisatie culturele broedplaats

We gaan samen met lokale makers en andere betrokkenen aan de slag om te komen tot een uitvoeringsplan voor de culturele broedplaats. Hiervoor is projectleiding nodig. In het uitvoeringsplan werken we onder meer de locatie, het eigendom, de benodigde investering, de programmering, het beheer en de exploitatie verder uit. De kosten voor de daadwerkelijke realisatie kunnen materieel zijn, maar kunnen we op dit moment nog niet betrouwbaar ramen. Daarom nemen we in deze wijziging alleen budget op voor de projectleiding. Vastgoed- en exploitatielasten volgen zodra het uitvoeringsplan verder is uitgewerkt.

Culturele voorzieningen

De groei en veranderende samenstelling van Wageningen vragen om een toekomstbestendig voorzieningenniveau. Daarbij gaat het om zowel grote als kleine culturele voorzieningen en om toegang voor verschillende groepen inwoners.

De benodigde capaciteit en middelen vanaf 2028 worden betrokken bij de cultuurvisie en zijn nu nog niet geraamd.

Beweegvriendelijke openbare ruimte

Het voorgestelde beleid en de extra capaciteit moeten ertoe leiden dat sport, spelen en ontmoeten structureel worden meegenomen in wijkontwikkeling en beheer. De feitelijke uitvoering vraagt daarna om locatiegerichte keuzes.

Investerings- en kapitaallasten verschillen per locatie en zijn nog niet bepaald. Deze bedragen volgen pas wanneer concrete projecten aan de raad kunnen worden voorgelegd.

Brandveiligheid

Het coalitieakkoord vraagt extra aandacht voor brandveiligheid in huurwoningen, appartementencomplexen, studentenwoningen en verenigingsgebouwen. Preventie, bewustwording, toezicht en handhaving moeten hierbij in samenhang worden gezien.

We onderzoeken eerst welke maatregelen mogelijk en nodig zijn en welke rol de gemeente daarbij kan nemen. De kosten hangen onder meer af van de gekozen aanpak en van eventuele inkoop van handhaving en vergunningverlening. Zonder die uitwerking kan nog geen verantwoord bedrag worden opgenomen.

Gebiedsontwikkeling Oksel

De Oksel is een belangrijke locatie voor de woningbouwopgave en de schaa sprong. De ontwikkeling moet woningen verbinden met voorzieningen, bereikbaarheid, groen, sport, energie en klimaatadaptatie.

Het financiële effect op de grondexploitatie, de fasering en een mogelijke verliesvoorziening zijn nog niet vastgesteld. Die gevolgen worden verwerkt zodra de plannen en grondexploitatie voldoende zijn uitgewerkt.

Realisatie parkeeroplossing

De bestaande middelen dekken de voorbereiding van een parkeeroplossing. Voor realisatie zijn keuzes nodig over locatie, capaciteit, tijdelijke of permanente uitvoering en de relatie met het autoluwer maken van de binnenstad.

De investering en kapitaallasten volgen pas na besluitvorming over een concrete oplossing. Omvang en moment zijn daarom nog niet in deze begrotingswijziging opgenomen.

Openbare toiletten

Toegankelijke openbare toiletten ondersteunen een gastvrije binnenstad en zijn in het bijzonder belangrijk voor ouderen, mensen met een beperking, kinderen en bezoekers. Het coalitieakkoord benoemt dit als onderdeel van een toegankelijke binnenstad.

Locatie, investering, beheer, schoonmaak en toezicht moeten eerst worden uitgewerkt. Daardoor zijn de structurele en incidentele kosten nog niet geraamd.

Actieplan voor een groenere stad (groenbeheerplan)

Het college wil de openbare ruimte groener, aantrekkelijker en beter verzorgd maken. Daarbij verbeteren we de kwaliteit en samenhang van het groenonderhoud, met meer aandacht voor biodiversiteit en meervoudig gebruik van de openbare ruimte. Het groenbeheerplan brengt in beeld welk kwaliteitsniveau we willen bereiken en wat daarvoor in de uitvoering nodig is.

Aanvullende structurele middelen volgen pas uit dit beheerplan. Tot die tijd is geen bedrag opgenomen bovenop het incidentele voorbereidingsbudget in paragraaf 2.1.

Het college informeert de raad via de reguliere planning-en-controlcyclus over de verdere uitwerking. Aanvullende financiële voorstellen worden pas voorgelegd wanneer doel, uitvoerbaarheid, planning en dekking voldoende helder zijn.